

NARAVOSLOVNI DAN – ČUTILA

UVODNA MOTIVACIJA TE ČAKA NE TEJ [POVEZAVI](#) 😊

Pretekle ure NIT si spoznal čutilo za vid - oko, čutilo za tip - kožo in kako delujejo naši možgani in živčevje. O čutilih in možganih pa imaš nekaj zapisanega tudi v **UČ, str. 56, 57.**

Danes pa boš spoznal še **ostala čutila**, na koncu pa te čakajo **zanimivi poskusi!**

Ogledal/- si boš [posnetek](#), ki prikazuje, kako naša čutila delujejo.

Zapis v zvezek

ČUTILI ZA OKUS IN VOH

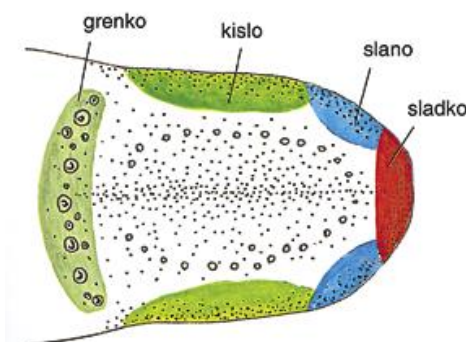
Nos je čutilo za voh. Občutljiv je na različne **vonjave**. Sporočila potujejo po **vohalnem živcu** v možgane. Možgani vonj prepoznajo. Tudi s pomočjo nosu spoznavamo okolje.

Z **jezikom** okušamo in spoznavamo 4 glavne okuse

- grenko
- slano
- sladko
- kislo

Sporočilo potuje od jezika po **okuševalnem živcu** do možganov. Ko dospejo tja, okusimo. Z jezikom tudi **tipamo**.

Nariši ali prilepi sliko jezika.

ČUTILO ZA SLUH

Z **ušesi** poslušamo. Sporočila **slušni živec** prenaša v možgane. Z njim slišimo. Ker imamo **dve ušesi**, slišimo, **od kod prihaja zvok**. Slišimo **nizke in visoke, tihe in glasne** glasove.

POSKUSI!

Vse, kar si se naučil/-a o čutilih, možganih in živčevju boš sedaj tudi preizkusil/-a.

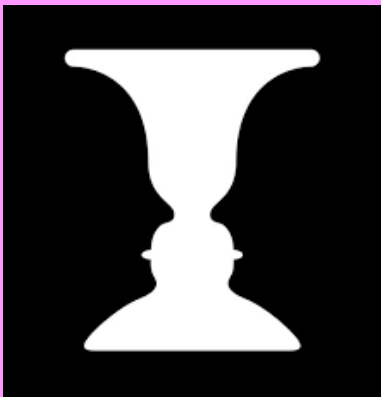
Najprej si pripravi zvezek za NIT in peresnico. Napiši naslov **ČUTILA – POSKUSI**. Za vsako čutilo boš izvedel/izvedla nalogo, ki je opisana. V zvezek nato zapiši naslov naloge (npr. 1. naloga: Pri okulistu) in **na kratko** zapiši ugotovitve.

Naredil/-a boš 5 poskusov – za vsako čutilo enega.

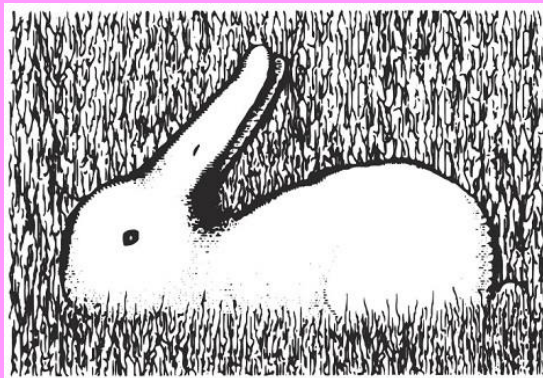
Želim ti veliko zanimivih in novih ugotovitev.

UČITELJICI POŠLJI 1 FOTOGRAFIJO IZVAJANJA POSKUSOV.

1. NALOGA: Pri okulistu

1. slika

2. slika

Kaj vidiš na slikah?

Ali si prepričan, da si videl pravilno?

Ugotovitve zapiši v zvezek.

2. NALOGA: Voda poje

Potrebščine: stekleni kozarci, voda.

Na mizi so postavljeni kozarci z različno gladino vode. Zmoči prst z vodo in podrsaj po zgornjem robu vsakega kozarca tako, da dobiš različno visoke tone.

Razporedi kozarce od najnižjega tona do najvišjega.

Al lahko prilagodiš gladino vode tako, da dobiš tonsko lestvico?

V zvezek nariši kozarce po vrsti, od najnižjega do najvišjega. Pazi na višino gladine. Ali ima kozarec z najvišjo gladino najvišji ton?

3. NALOGA: Kaj tako diši?

Na mizo si postavi čim več začimb (vsaj 5 različnih) tako, da **ne boš videl napisa na etiketi (če želiš, si lahko zavežeš oči)**.

Z vohanjem ugotovi, kaj je v njih. V zvezek zapiši tabelo in v njej označi ali si ugotovil začimbo ali ne.

Vohal/-a sem	Prepoznal/-a (DA/NE)
Primer: bazilika	DA
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

Z **rdečo barvo** obkroži vonjave, ki se ti zdijo prijetne, z **modro** pa tiste ki se ti zdijo neprijetne.

4. NALOGA: Kaj je to?

Predpriprava: Prosim brata, sestro ali starše, da ti v neprozorno vrečko pripravijo 10 različnih predmetov.

Imaš vrečo z različnimi predmeti.

Sezi z roko v vrečo in otipaj predmet. Povej, kaj si otipal, ne da bi pogledal.

Šele nato poglej in preveri.

5. NALOGA: Sladko ali kislo?

Potrebujemo: krompir, jabolko, kumaro, banano...več vrst sadja ali zelenjave (vzemite tisto, kar imate doma), krožniki, ruta ali šal.

Predpriprava: Izbrano sadje in zelenjavo olupl in nareži na majhne koščke. Koščki naj si bodo čim bolj podobni. Koščke položi na krožnik in jih pokrij s pokrovom.

Izvajanje: Nato si zaveži oči in prepoznavaj koščke sadnja in zelenjave po okusu.

Ugotovitve zapiši v zvezek.